

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 10.2.2023
COM(2023) 67 final

2023/0030 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Radě Mezinárodní organizace pro civilní letectví ohledně návrhů na změnu přílohy 16 svazků I–III Chicagské úmluvy, pokud jde o standardy a doporučené postupy týkající se ochrany životního prostředí

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí Rady o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Radě Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) ohledně návrhů na změnu přílohy 16 svazků I–III Chicagské úmluvy, pokud jde o standardy a doporučené postupy týkající se ochrany životního prostředí.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Úmluva o mezinárodním civilním letectví

Úmluva o mezinárodním civilním letectví (dále jen „Chicagská úmluva“) má za cíl regulovat mezinárodní leteckou dopravu. Vstoupila v platnost dne 4. dubna 1947 a zřídila Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (ICAO).

Stranami Chicagské úmluvy jsou všechny členské státy EU.

2.2. Mezinárodní organizace pro civilní letectví

ICAO je specializovanou agenturou Organizace spojených národů. Jejím cílem je rozvíjet zásady a techniky mezinárodního leteckého provozu a podporovat plánování a rozvoj mezinárodní letecké dopravy.

Podle článku 54 Chicagské úmluvy je v povinné působnosti Rady ICAO přijímat mezinárodní standardy a doporučené postupy (SARP), které jsou přílohami Chicagské úmluvy.

Rada ICAO je stálým orgánem této organizace, jehož členy je 36 smluvních států zvolených shromážděním ICAO na dobu tří let. V Radě ICAO je zastoupena řada členských států.

EU je pozorovatelem *ad hoc* v mnoha orgánech ICAO (shromáždění a další technické orgány).

2.3. Zamýšlené akty Rady Mezinárodní organizace pro civilní letectví

Rada ICAO přijala mezinárodní standardy a doporučené postupy (SARP) v oblasti ochrany životního prostředí jako přílohu 16 Chicagské úmluvy. Příloha 16 má čtyři svazky s touto působností:

- svazek I týkající se standardů a doporučených postupů ohledně hluku z letadel,
- svazek II týkající se standardů a doporučených postupů ohledně emisí letadlových motorů,
- svazek III týkající se standardů a doporučených postupů ohledně emisí CO₂ z letadel,
- svazek IV týkající se standardů a doporučených postupů ohledně programu kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (CORSIA).

Rada ICAO by na svém 228. zasedání ve dnech 13. až 31. března 2023 měla zvážit možné změny těchto svazků. V červenci 2022 byly státům ICAO zaslány dopisy jednotlivým státům¹ s očekávanými změnami k vyjádření.

¹ SL 22/58, SL 22/59, SL 22/60 a SL 22/61.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

3.1. Souvislosti

V souladu s čl. 19 odst. 3 nařízení (EU) 2018/1139² je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, kterými se mění odkazy na ustanovení Chicagské úmluvy uvedené v čl. 9 odst. 2 prvním pododstavci uvedeného nařízení za účelem jejich aktualizace s ohledem na následné změny těchto ustanovení, které vstoupí v platnost po 4. červenci 2018 a které se stanou použitelnými ve všech členských státech, pokud tyto aktualizace nerozšiřují oblast působnosti uvedeného nařízení.

Rozhodnutí Rady (EU) 2016/915 ze dne 30. května 2016³ ve znění rozhodnutí Rady (EU) 2020/768 ze dne 9. června 2020⁴ stanovilo postoj Unie, pokud jde o mezinárodní nástroj, jenž má být vypracován v rámci orgánů ICAO a jenž má vést k uplatňování jednotného celosvětového tržního opatření pro emise z mezinárodní letecké dopravy od roku 2020, tj. programu kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (dále jen „CORSIA“). Uvedené rozhodnutí zůstává v platnosti. Proto se použije jako základ pro stanovení postoje Unie, pokud jde o změny přílohy 16 svazku IV.

3.2. Postoj, který má být zaujat jménem Unie

Před 228. zasedáním Rady ICAO, které se bude konat ve dnech 13. až 31. března 2023, je nezbytné přijmout postoj jménem Unie, aby se členské státy mohly účastnit rozhodování o navrhovaných změnách přílohy 16 svazků I–III Chicagské úmluvy.

Pokud jde o změny svazku I, očekávané navrhované změny, jak jsou uvedeny ve výše zmíněném dopisu jednotlivým státům, zahrnují:

- a) změny týkající se řádného používání modálních sloves za účelem sladění přílohy 16 svazku I se směrnicemi pro zasedání o letové navigaci na úrovni divizí a s jednacím řádem pro jejich provádění (dokument 8143), část II, Formulace návrhů mezinárodních standardů, doporučených praktik a postupů;
- b) doporučené pokyny pro měření hluku vrtulníku ve visu jako součást přílohy 16 svazku I doplňku H;
- c) změny týkající se omezení specifikací s ohledem na úpravy hladiny akustického tlaku (SPL) ve zkušební den podle referenčních podmínek a
- d) opravy drobných typografických chyb.

Pokud jde o změny svazku II, očekávané navrhované změny, jak jsou uvedeny ve výše zmíněném dopisu jednotlivým státům, zahrnují:

- a) změny struktury a aktualizace relevantních odkazů zavedené v souladu se směrnicemi pro zasedání o letové navigaci na úrovni divizí a s jednacím řádem pro jejich provádění (dokument 8143), část II, Formulace návrhů mezinárodních standardů, doporučených praktik a postupů;

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví (Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1).

³ Rozhodnutí Rady (EU) 2016/915 ze dne 30. května 2016 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie, pokud jde o mezinárodní nástroj, jenž má být vypracován v rámci orgánů ICAO a jenž má vést k uplatňování jednotného celosvětového tržního opatření pro emise z mezinárodní letecké dopravy od roku 2020 (Úř. věst. L 153, 10.6.2016, s. 32).

⁴ Rozhodnutí Rady (EU) 2020/768 ze dne 9. června 2020, kterým se mění rozhodnutí Rady (EU) 2016/915, pokud jde o referenční období určené pro měření růstu emisí CO₂, s cílem zohlednit důsledky pandemie COVID-19 v souvislosti se systémem CORSIA (Úř. věst. L 187, 12.6.2021, s. 10).

b) aktualizace týkající se jazykové jednotnosti, kterými se mimo jiné zavádí řádné používání modálních sloves, a jednotné uplatňování poznámek a doporučení v souladu se směnicemi pro zasedání o letové navigaci na úrovni divizí a s jednacím řádem pro jejich provádění (dokument 8143), část II, Formulace návrhů mezinárodních standardů, doporučených praktik a postupů;

c) jazykové úpravy v oblasti použitelnosti, aby se zohlednila mimo jiné použitelnost standardů pro kouřové číslo a hmotnostní koncentraci pevných částic netěkavých látek (nvPM) na motory;

d) zavedení nové definice „rovnocenného postupu“ s následnými změnami za účelem jednotnosti v příloze 16 svazku II;

e) definice, popisy, odkazy a jazykové úpravy, mimo jiné včetně podrobnějších vysvětlení, metodických popisů, průběžných procesních kroků a doplňkových poznámek a doporučení;

f) zlepšení týkající se postupu měření nvPM v souladu s nejnovějšími aktualizacemi v SAE ARP 6320A a AIR 6241A o průběžném odběru vzorků a měření emisí nvPM z turbínových motorů letadel a

g) opravy obecných technických, nomenklaturních a typografických chyb, jejichž cílem je zlepšit srozumitelnost a soudržnost v celém dokumentu.

Pokud jde o změny svazku III, očekávané navrhované změny, jak jsou uvedeny ve výše zmíněném dopisu jednotlivým státům, zahrnují:

a) definice, popis, odkazy a jazykové úpravy, jejichž cílem je mimo jiné zabránit možnému nesprávnému výkladu a zavést další vysvětlení týkající se referenčního geometrického faktoru (RGF);

b) změny za účelem jednotnosti v návaznosti na zavedení nové definice „rovnocenného postupu“ v příloze 16 svazku III.

Předpokládá se, že všechny navrhované změny se stanou použitelnými dne 1. ledna 2024.

Předmět zamýšleného aktu se týká oblasti, v níž má Unie výlučnou vnější pravomoc na základě čl. 3 odst. 2 poslední části věty Smlouvy o fungování EU, neboť zamýšlené akty mohou ovlivnit společná pravidla či změnit jejich působnost, konkrétně:

– nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví⁵,

– nařízení Komise (EU) č. 748/2012 ze dne 3. srpna 2012, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí a zařízení a certifikaci ochrany životního prostředí, jakož i pro certifikaci projekčních a výrobních organizací⁶.

S ohledem na příslušné právní předpisy Unie by postoj, který má být zaujat jménem Unie v Radě ICAO, měl spočívat v podpoře navrhovaných změn svazků I, II a III.

⁵ Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1.

⁶ Úř. věst. L 224, 21.8.2012, s. 1.

4. SOULAD S OSTATNÍMI POLITIKAMI UNIE

Navrhované rozhodnutí je v souladu s ostatními politikami Unie – zejména s politikami v oblasti energetiky, životního prostředí a dopravy – a doplňuje je.

5. PRÁVNÍ ZÁKLAD

5.1. Procesněprávní základ

5.1.1 Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví *„postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody.“*

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU se použijí bez ohledu na to, zda je Unie členem dotyčného orgánu nebo stranou dotyčné dohody⁷.

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se dotyčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale *„mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“*⁸.

5.1.2 Použití na stávající případ

Rada ICAO je orgánem zřízeným dohodou, konkrétně Chicagskou úmluvou.

Zamýšlené akty mají právní účinky pro účely čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

V souladu s článkem 54 Chicagské úmluvy přijímá Rada ICAO mezinárodní standardy a doporučené postupy (SARP), které jsou přílohami Chicagské úmluvy. Tyto standardy a doporučené postupy jsou závazné podle mezinárodního práva v souladu s článkem 90 Chicagské úmluvy, jestliže se stanou závaznými pro všechny smluvní strany ICAO, pokud většina těchto smluvních stran neoznámí Radě ICAO svůj nesouhlas.

Navíc tím, že zamýšlené akty mohou vést ke změnám, mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů EU, konkrétně nařízení (EU) 2018/1139 a nařízení Komise (EU) č. 748/2012 v rozsahu, v jakém výslovně odkazují na přílohu 16 svazky I–III Chicagské úmluvy.

Zamýšlené akty nedoplňují ani nepozměňují institucionální rámec úmluvy.

Přijetí postoje Unie ohledně těchto oznámení proto spadá do oblasti působnosti čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

5.2. Hmotněprávní základ

5.2.1 Zásada

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu přijatého aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá.

⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, bod 64.

⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

5.2.2 Použití na stávající případ

Hlavní cíl a obsah přijatého aktu se týkají dopravní politiky.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 100 odst. 2 Smlouvy o fungování EU. V souladu s tímto článkem mohou Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem přijmout vhodná ustanovení pro leteckou dopravu.

5.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 100 odst. 2 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Radě Mezinárodní organizace pro civilní letectví ohledně návrhů na změnu přílohy 16 svazků I–III Chicagské úmluvy, pokud jde o standardy a doporučené postupy týkající se ochrany životního prostředí

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 100 odst. 2 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Úmluva o mezinárodním civilním letectví (dále jen „Chicagská úmluva“), jež upravuje mezinárodní leteckou dopravu, vstoupila v platnost dne 4. dubna 1947. Byla jí zřízena Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO).
- (2) Všechny členské státy jsou smluvními státy Chicagské úmluvy a členy ICAO, přičemž Unie má v některých orgánech ICAO status pozorovatele.
- (3) Podle článku 54 Chicagské úmluvy může Rada ICAO přijmout mezinárodní standardy a doporučené postupy.
- (4) Rada ICAO přijala mezinárodní standardy a doporučené postupy v oblasti ochrany životního prostředí jako přílohu 16 svazky I–IV Chicagské úmluvy.
- (5) Rada ICAO má na svém 228. zasedání, které se bude konat ve dnech 13. až 31. března, přijmout řadu změn přílohy 16 svazků I až III Chicagské úmluvy.
- (6) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie v Radě ICAO, neboť navrhované změny mají právní účinek vzhledem k tomu, že jsou závazné podle mezinárodního práva a mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah práva Unie, konkrétně nařízení (EU) 2018/1139 a nařízení Komise (EU) č. 748/2012.
- (7) Postoj, který má být zaujat jménem Unie, by měl spočívat v podpoře změn svazků I až III.
- (8) Postoj Unie by měly vyjádřit členské státy Unie, které jsou členy Rady ICAO, jednájíce společně jménem Unie,
- (9) Postojem Unie po přijetí změn přílohy 16 svazků I–III Chicagské úmluvy Radou ICAO, které oznámí generální tajemník ICAO dopisem této organizace jednotlivým státům, by mělo být nevyjádřit nesouhlas a oznámit soulad s uvedenými opatřeními. Pokud by se právní předpisy Unie odchýlily od nově přijatých standardů a doporučených postupů po předpokládaném datu jejich použitelnosti, měl by být organizaci ICAO oznámen rozdíl oproti uvedeným konkrétním standardům a doporučeným postupům.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

- (1) Postoj, který má být zaujat jménem Unie na 228. zasedání Rady ICAO nebo na jakémkoli následujícím zasedání, pokud jde o přílohu 16 svazky I–III Úmluvy o mezinárodním civilním letectví, pokud jde o změny těchto svazků, spočívá v podpoře navrhovaných změn v plném rozsahu.
- (2) Postoj, který má být zaujat jménem Unie, pokud Rada ICAO přijme bez podstatných změn navrhované změny přílohy 16 svazků I–III Úmluvy o mezinárodním civilním letectví uvedené v odstavci 1, je v odpovědi na příslušný dopis ICAO jednotlivým státům nevyjádřit nesouhlas a oznámit soulad s přijatými opatřeními. Pokud by se právní předpisy Unie odchýlily od nově přijatých standardů a doporučených postupů po zamýšleném datu jejich použitelnosti, měl by být organizaci ICAO oznámen rozdíl oproti uvedeným konkrétním standardům a doporučeným postupům. V takovém případě Komise včas a nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty stanovené ICAO pro oznámení rozdílů předloží Radě k projednání a schválení přípravný dokument, v němž se stanoví podrobné rozdíly, které mají členské státy jménem Unie oznámit organizaci ICAO.

Článek 2

Postoj uvedený v čl. 1 odst. 1 vyjádří členské státy Unie, které jsou členy Rady Mezinárodní organizace pro civilní letectví, jednajíce společně jménem Unie.

Postoj uvedený v čl. 1 odst. 2 vyjádří všechny členské státy Unie.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*